

6880
28.02.2018

25650

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Binali YILIDIRIM** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Osman BAYDEMİR

Şanlıurfa Milletvekili

Türkiye'de şeker ihtiyacının karşılanması yanı sıra tarımı ve dolayısıyla çiftiği kalkındırmakta olan şeker pancarı tarımı aynı zamanda besi hayvancılığında çok değerli bir gıda olan yaprak, baş ve posa ile bir yem bitkisidir ve üretilen pancar; taşımacılık, tarım alet ve makinaları başta olmak üzere birçok sanayinin gelişmesine, gübre, ilaç gibi girdilerin kullanımı ile endüstriyel sektöre önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, şeker pancarı tarımı; ekim yapılan alana eşdeğer bir orman alanına kıyasla 3 kat daha fazla oksijen yarattığından, tüm canlılar için hayati önemde bir oksijen kaynağı olmakta, kendinden sonra ekilecek ürünlerde verim artışı sağlamakta, alternatiflerine göre daha fazla istihdam imkânı yaratmaktadır.

Çiftiği mekanizasyonu, gübreyi ve tarım ilacını kullanmayı öğreten şeker pancarı tarımı, göçün önlenmesinde, bölgelerarası gelişmişlik farkının azaltılmasında ve kırsal kesimin kalkınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Şeker pancarı tarımı Türkiye'de tarım ve hayvancılık için bu denli önem arz ederken AKP iktidarının özelleştirme politikalarının ağır sonuçları ile karşı karşıya kalmak üzeredir. Bu çerçevede, 21 Şubat 2017 Tarihli Resmi Gazete'de, çeşitli il ve ilçelerde bulunan ve sayısı 14 ola şeker fabrikasının özelleştirileceği bilgisi yer almıştır. Bu fabrikalardan Bor, Çorum, Kırşehir ve Yozgat Şeker fabrikalarının ihalesi için 3 Nisan'a, Erzincan, Erzurum, Iğın, Kastamonu ve Turhal fabrikaları için 11

Nisan'a, Afyon, Alpullu, Burdur, Elbistan ve Muş fabrikaları için ise 18 Nisan 2017 tarihine kadar teklif verilebileceği belirtilmiştir. Tarım ve hayvancılık üzerinde etkin olan şeker pancarı tarımının aynı zamanda istihdama, sağlığa ve yaşamsal birçok değere etkisi de bilinmektedir. Yine kamuoyuna yansıyan bir iddia, özel ve yabancı bir şirket olan ve nişasta bazlı şeker üreten Cargill şirketinin 2017 yılında *“Ulusal Şeker Piyasası ve Düzenleyici Reform Arayışları”* ve *“Şeker Piyasası Mevcut Durum ve Değerlendirme Raporu”* adında hazırlamış olduğu raporlardan, şeker fabrikalarını özelleştirilmesi kapsamında iktidarınızın istifade ettiği yönündedir.

Özellikle şeker pancarı üretimi bugün itibariyle şeker üretiminin %90'nını karşılarken özelleştirme politikaları sonucunda 2016/2017 yılı için belirlenen kotanın %10'u olan nişasta bazlı şeker üretimi kotasının artacağı ve toplum sağlığının büyük bir tehlike ile karşı karşıya kalacağı endişesi bulunmaktadır. Yine şeker fabrikalarında bugün itibariyle 8065 kamu emekçisinin istihdam edildiği bilinmektedir. Kamuoyunun da bildiği üzere 22 Şubat 2017 tarihli Resmi Gazete yayınlanan 2017/9858 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile özelleştirme sonucunda iş sözleşmesi biten personelin, kamu kurumlarında geçici personel olarak istihdam edilmesi için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının olumlu sonuçlanması şartı getirilmiştir. Masumiyet karinesinin ve suçun bireyselliği ilkesinin yok sayıldığı ve topluma dayatılan muhbirliğin çalışma barışını yok ettiği bir dönemde özelleştirme sonucunda işsiz kalan ve on binlerce emekçinin özelleştirme ile gasp edilen çalışma hakkı OHAL ile birlikte bir kez yok sayılmakla karşı karşıyadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bir çok sanayi kolunun gelişmesinden, istihdama olumlu etkisinden ekolojik faydaya kadar sosyoekonomik yaşamda önemli bir yer tutan şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Şeker fabrikalarının işlevi ortada iken özelleştirilmesiyle birlikte iktidarınızın ortaya çıkacağını iddia ettiği kamu yararı nedir?
- 3- İktidarınızın, Türkiye'de nişasta bazlı şeker üreten ABD'li Cargill adlı firmanın *‘Ulusal Şeker Piyasası ve Düzenleyici Reform Arayışları’* ile *‘Şeker Piyasası Mevcut Durum ve Değerlendirme Raporu’*ndan özelleştirme politikaları kapsamında istifade ettiği iddiaları doğru mudur? Doğru ise *‘yerli ve milli’* olma iddiasında olan iktidarınız açısından bu durum ne derece etikdir?

- 4- Toplumsal sağlık açısından mevcut nişasta bazlı şeker üretim kotasının bile tehlikeli bir boyutta olduğu düşünüldüğünde zelleştirme sonucunda şeker pancarı ve nişasta bazlı şeker üretim kotaları nasıl denetlenecektir? Bunun için hangi mekanizmalar devrede olacaktır?
- 5- Ekimi yapılan alana eşdeğer bir orman alanına kıyasla 3 kat daha fazla oksijen yaratan, tüm canlılar için hayati önem taşıyan bir oksijen kaynağı olan ve kendinden sonra ekilecek ürünlerde verim artışı sağlayan şeker pancarı tarımının azalması halinde ortaya çıkacak ekolojik zararın boyutları için Başbakanlığınızca etki değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapılmış bir etki değerlendirmesi var ise sonuçları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
- 6- Hlihazırda şeker pancarı tarımı sırasında dönemsel olarak istihdam edilen emekçilerin, dayatılan zelleştirme politikaları sonucunda karşılaşacakları hak kayıpları için önleyici tedbir kapsamında bir çalışmanız var mıdır?
- 7- 22 şubat 2017 tarihli Resmi Gazete yayınlanan 2017/9858 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile zelleştirme politikaları sonucunda iş sözleşmesi biten personelin, kamu kurumlarında geçici personel olarak istihdam edilmesi için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının olumlu sonuçlanması şartının gerekçesi nedir?